

V Bruseli 28. novembra 2019
(OR. en)

14653/19

ENT 265
MI 826

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	28. novembra 2019
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	13814/19 ENT 246 MI 772 + COR 1
Predmet:	Obehové hospodárstvo v sektore stavebníctva – závery Rady (prijaté 28. novembra 2019)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o obehovom hospodárstve v sektore stavebníctva, ktoré Rada (konkurencieschopnosť) prijala na svojom zasadnutí, ktoré sa konalo 28. novembra 2019.

Obehové hospodárstvo v sektore stavebníctva

– závery Rady –

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

PRIPOMÍNAJÚC:

Závery Rady na tému:

– Viac obehovosti – Prechod na udržateľnú spoločnosť¹

1. BERIE NA VEDOMIE, že polovica surovín vyskytujúcich sa na Zemi sa používa v stavebníctve², že 40 % konečnej spotreby energie sa využíva počas životnosti budov³, že uhlík vynaložený na produkciu stavebných výrobkov predstavuje 10 – 20 % celkového vynaloženého uhlíka, pokiaľ ide o budovy v EÚ⁴, a že stavebný odpad a odpad z demolácie predstavuje tretinu odpadu vyprodukovaného v Únii⁵ a UZNÁVA rastúci podiel vynaloženej energie vo vzťahu k znižovaniu potreby energie budov počas ich životnosti;
2. UZNÁVA, že existuje veľký potenciál zvyšovať efektívnosť využívania zdrojov a obehovosť výroby, používania a spracovania stavebných materiálov a výrobkov po skončení ich životnosti;
3. ZDÔRAZŇUJE potrebu transformácie na klimaticky neutrálne a obehovejšie hospodárstvo v oblasti získavania a výroby stavebných výrobkov a ich udržateľného využívania v stavebných prácach v súlade s Parížskou dohodou⁶;

¹ Dokument Rady 12791/19.

² Herczeg, McKinnon, Milios, et al. (2014). *Efektívne využívanie zdrojov v sektore stavebníctva*. Záverečná správa pre GR pre životné prostredie.

³ Cao, Dai & Liu (2016). Building energy-consumption status worldwide and the state-of-the-art technologies for zero-energy buildings during the past decade (Globálny prehľad energetickej spotreby budov a najnovšie technológie pre budovy s nulovou spotrebou energie za poslednú dekádu), *Energy and Buildings* 128: 198 – 213.

⁴ Material Economics, 2018, Circular Economy – A Powerful Force for Climate Mitigation (Obehové hospodárstvo – významný faktor pre zmiernenie zmeny klímy)

⁵ Eurostat (2019). *Štatistika o odpadoch*. K dispozícii na adrese:

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Waste_statistics#Total_waste_generation

⁶ Dohoda v rámci Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (UNFCCC), ktorá sa zaoberá zmiernením emisií skleníkových plynov, adaptáciou, a financiami, podpísaná v roku 2016. K dispozícii na:

https://unfccc.int/sites/default/files/english_paris_agreement.pdf

4. KONŠTATUJE, že existujúce budovy a infraštruktúra tvoria zásobáreň materiálov, ktorá by sa mala využívať;
5. POUKAZUJE NA TO, že budovy sú najväčším spotrebiteľom energie v Európe, že stavebníctvo je vysoko náročné, pokiaľ ide o materiály a uhlík, a že údržba a obnova existujúcich budov a infraštruktúry a nové obehové stavebníctvo môžu zohrávať úlohu v úsilí o klimaticky neutrálnu a ekologickú transformáciu;
6. UZNÁVA potenciál obehového hospodárstva, pokiaľ ide o tvorbu pracovných miest a celkové hospodárstvo EÚ. Pokračovanie v prechode na obehové hospodárstvo má potenciál vytvoriť až 60 miliónov nových pracovných miest na celom svete počas nasledujúcich dvoch desaťročí⁷. Odhaduje sa, že v EÚ bude prínos najväčší pre stavebný sektor, pričom do roku 2030 môže pribudnúť 6.5 miliónov nových pracovných miest⁸;
7. ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité podporovať a financovať výskumné, rozvojové a inovačné opatrenia, ako aj podporovať komercializáciu výsledkov výskumu s cieľom vyvinúť udržateľnejšie stavebné výrobky a materiály vrátane recyklovaných materiálov, ktoré napríklad znižujú vplyv budov počas ich životného cyklu, zvyšujú možnosť väčšieho počtu životných cyklov budov, zvyšujú energetickú efektívnosť, znižujú emisie CO₂ alebo CO₂ absorbujú;
8. NALIEHAVO VYZÝVA Komisiu, aby v rámci revízií nariadenia (EÚ) č. 305/2011 o stavebných výrobkoch uľahčila obehovosť stavebných výrobkov a aby vynaložila maximálne úsilie na zahrnutie príslušných požadovaných podstatných vlastností do (harmonizovaných) technických špecifikácií s cieľom zabezpečiť, aby takéto výrobky boli v súlade so všetkými uplatniteľnými požiadavkami nariadenia o stavebných výrobkoch;

⁷ International Labour Organization (Medzinárodná organizácia práce), A just transition to a sustainable future – Next steps for Europe, (Spravodlivý prechod k udržateľnej budúcnosti – ďalšie kroky pre Európu), ILO – Brusel, Brussels, 2017.

⁸ G. Montt, J. Capaldo, M. Esposito, M. Harsdorff, N. Maitre a D. Samaan, Employment and the role of workers and employers in a green economy, (Zamestnanosť a úloha pracovníkov a zamestnávateľov v „zelenom“ hospodárstve) in *Greening with Jobs – World Employment and Social Outlook 2018*, (Ekologizácia a pracovné miesta: globálne perspektívy pokiaľ ide o zamestnanosť a sociálne otázky) 2018.

9. ZDÔRAZŇUJE veľký význam základnej požiadavky na stavby (BWR) č. 7 pre obehové hospodárstvo a potrebu, aby sa v BWR 7 zohľadnila osobitosť technických špecifikácií navrhnutých na účely vyhlásenia o environmentálnych vlastnostiach výrobku, a NABÁDA Komisiu, aby spolu s členskými štátmi zohľadnila už existujúce normy, najmä normy EN 15804 a EN 15978, s cieľom umožniť využívanie údajov nahlásených na posúdenie environmentálnych vlastností budov;
10. ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité umožniť podávanie informácií o parametroch týkajúcich sa vlastností súvisiacich s BWR 3 (hygiena, zdravie a životné prostredie) a BWR 7 (udržateľné využívanie prírodných zdrojov), ktoré sú uvedené v prílohe I k nariadeniu o stavebných výrobkoch, a to aj pokiaľ ide o stavebné výrobky, na ktoré sa vzťahujú harmonizované normy pre výrobky, v ktorých takéto vlastnosti nie sú uvedené;
11. ZDÔRAZŇUJE dobrovoľnú povahu opätovného používania stavebných výrobkov;
12. ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité zabezpečiť zdravotné a bezpečnostné aspekty stavebného výrobku aj vtedy, keď sa opätovne používa alebo vyrába z recyklovaného materiálu; najmä vzhľadom na potenciálnu kontamináciu, zníženú udržateľnosť a zníženú trvanlivosť recyklovaného alebo opätovne použitého materiálu, a možnosť vylúčiť recykláciu niektorých materiálov na určité aplikácie týkajúce sa hygieny a životného prostredia;
13. ZDÔRAZŇUJE potrebu zvyšovania informovanosti prostredníctvom opatrení na posilnenie všeobecnej dôvery verejnosti pokiaľ ide o bezpečnosť a kvalitu stavebných výrobkov vyrobených z recyklovaných materiálov a o opätovne použité stavebné výrobky, ako aj prostredníctvom opatrení zameraných na možné použitie týchto výrobkov;
14. UZNÁVA, že nie všetky aspekty týkajúce sa opätovného použitia a recyklácie stavebných výrobkov a materiálov, ktoré obsahujú, možno vyriešiť iba prípadnou revíziou nariadenia o stavebných výrobkoch, a VYZÝVA Komisiu spolu s členskými štátmi a zainteresovanými stranami, aby vypracovali politiku opätovného používania a recyklácie stavebných výrobkov a materiálov na základe posúdenia životného cyklu, a aby do nej začlenili čiastkové a hlavné ciele týkajúce sa udržateľnosti;

15. ZDÔRAZŇUJE význam začlenenia zásad obehovosti, zohľadňovania životného cyklu a modulárneho dizajnu do stavebníctva prostredníctvom ďalšieho rozpracovania nástrojov, ako sú napríklad rámec Level(s)⁹, kritériá zeleného verejného obstarávania pre stavebné práce¹⁰ a podľa možnosti protokol EÚ o nakladaní so stavebným odpadom a odpadom z demolácie¹¹, prostredníctvom podpory využívania týchto nástrojov členskými štátmi, a tiež prostredníctvom poskytovania usmernení pre audity odpadu pred demoláciou a renovačnými prácami na budovách;
16. NABÁDA Komisiu, aby spolu s členskými štátmi preskúmala napríklad tieto opatrenia:
- a) vyjasnenie vzťahu medzi nariadením o stavebných výrobkoch a inými právnymi predpismi EÚ, ako napríklad rámcovou smernicou o odpade (2008/98/ES)¹² vrátane kritérií stavu konca odpadu, pokiaľ ide o opätovne použiteľné stavebné výrobky a materiály získané zo stavebného odpadu,
 - b) vyjasnenie vzťahu medzi právnymi predpismi EÚ týkajúcimi sa výrobkov, ako sú napríklad smernica o ekodizajne (2009/125/ES)¹³ a nariadenie o energetickom označovaní (nariadenie (EÚ) 2017/1369¹⁴), a nariadením o stavebných výrobkoch pokiaľ ide o požiadavky na vyhlásenia,
 - c) vyjasnenie vzťahu medzi právnymi predpismi EÚ v oblasti životného prostredia, ako je napríklad smernica o pitnej vode (98/83/ES)¹⁵, a nariadením o stavebných výrobkoch s cieľom vyhnúť sa možným rozporom a problémom pri ich vykonávaní.

⁹ Rámec Európskej komisie pre dobrovoľné podávanie správ zameraný na udržateľnosť budov. Ďalšie informácie: <https://ec.europa.eu/environment/eussd/buildings.htm>

¹⁰ Kritériá Európskej komisie pre zelené verejné obstarávanie projektovania, výstavby a správy kancelárskych budov. K dispozícii na: https://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm

¹¹ Návrh nezáväzných usmernení Európskej komisie pre dané odvetvie. K dispozícii na: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en

¹² v znení posledných zmien

¹³ v znení posledných zmien

¹⁴ v znení posledných zmien

¹⁵ v znení posledných zmien

- d) vyjasnenie toho, ako možno lepšie rozvinúť vzťah medzi právnymi predpismi zameranými na chemické látky, ako je napríklad nariadenie REACH (nariadenie ES č. 1907/2006¹⁶), a nariadením o stavebných výrobkoch,
- e) konzistentnejšie používanie existujúcich vymedzení pojmov a terminológie týkajúcich sa „opätovného použitia“ a „recyklácie“ v nariadení o stavebných výrobkoch a súvisiacich normách na jednej strane a vymedzení pojmov a terminológie týkajúcich sa „zhodnocovania“ existujúcich v právnych predpisoch o odpade na strane druhej,
- f) možnosti ako zjednodušiť ustanovenia týkajúce sa trhu prioritne s materiálmi vysokej kvality získanými opätovným použitím, a tiež recykláciou,
- g) možnosti ako uľahčiť širšie využívanie modulárnych štrukturálnych prvkov a modulárnych stavebných výrobkov,
- h) podmienky pre vytvorenie a financovanie systémov, ako sú napríklad digitálne platformy na uvádzanie na trh recyklovaných a opätovne použitých výrobkov,
- i) digitalizácia ako nástroj na uľahčenie obehového hospodárstva v oblasti stavebníctva,
- j) podmienky, ktoré v prípade potreby podporia posudzovanie životného cyklu stavebných výrobkov,
- k) opatrenia zamerané na obmedzenie prebytku stavebných výrobkov a materiálov, čo môže zahŕňať stimuly pre hospodárske subjekty, aby takéto prebytky spätne odobrali,

¹⁶ v znení posledných zmien

- l) ustanovenia na podporu dokumentácie (napríklad denné záznamy na úrovni stavebných prác zahŕňajúce produktový alebo materiálový pas alebo audit pred demoláciou) s cieľom, aby sa uviedli všetky stavebné výrobky a materiály použité počas stavebných prác, aby bolo možné vysledovať látky a materiály a aby sa rozšírili celkové poznatky o obsahu stavebných výrobkov a prác; Tento zber údajov je nevyhnutný na rozvoj digitálnych nástrojov, ako sú napríklad informačné modelovanie budovy (BIM)¹⁷, udržateľné dlhodobé riadenie budov a recyklácia,
 - m) ustanovenia podporujúce alternatívu k systému riadenia výroby (FPC) pre opätovne použité stavebné výrobky, a to aj so zreteľom na zásadu „najskôr myslieť na malých“;
17. OCEŇUJE prácu, ktorú členské štáty vykonali pri vypracúvaní pilotných projektov, a VYZÝVA Komisiu, aby preskúmala možnosti rozšírenia úspešných projektov a ich uskutočniteľnosť z hľadiska osobitostí jednotlivých členských štátov;
18. VYZÝVA členské štáty, aby sa ďalej usilovali o rozvoj a posilnenie svojich plánov a stratégií zameraných na obehové hospodárstvo v sektore stavebníctva, zohľadňujúc pri tom vnútroštátne systémy posudzovania zamerané na udržateľné stavebníctvo alebo podľa potreby na obehové hospodárstvo budov, alebo príslušné technické špecifikácie v rámci vnútorného trhu Európskej únie, pokiaľ existujú;
19. PRIPOMÍNA význam zásad lepšej tvorby práva ako predpokladu toho, aby sa vytvorilo regulačné prostredie založené na dôkazoch, ktoré bude vyhovovať aj budúcim nárokom. V tejto súvislosti ZDÔRAZŇUJE kľúčovú úlohu členských štátov a zainteresovaných strán v prípravnej fáze novej revízie nariadenia o stavebných výrobkoch. NABÁDA Komisiu, aby posilnila súdržnosť európskych právnych predpisov týkajúcich sa výrobkov.

¹⁷ Digitálne zobrazenie fyzických, funkčných a iných vlastností budovy alebo zastavaného prostredia.